

L'hora d'una renovada lletra de convit

Les Illes Balears són l'única comunitat autònoma amb llengua pròpia que encara no té televisió. Posarà el 2001 fi a aquesta situació? De moment, el govern de les Illes, que inclou als pressupostos una partida per fer-ne estudis de viabilitat, considera un objectiu irrenunciable d'aquesta legislatura l'endegament d'un "model audiovisual propi". Les línies mestres d'una possible futura Televisió Balear es van sabent a poc a poc. Un primer condicionant ve de l'escàs potencial demogràfic, i per tant publicitari, de les Balears. Així, optar pel camí que han seguit fins ara les televisions agrupades a la FORTA (televisions autonòmiques) sembla impossible, des d'un punt de vista pressupostari. L'equip que dirigeix els estudis de viabilitat (Jordi Bayona, director general de Comunicació; Pere Muñoz, director general de Cultura; i Carles Bona, director general de Noves Tecnologies) s'inclina per una televisió "local de qualitat", a base de convenis amb les productores audiovisuals ja existents a les Balears. Tota la programació, inclosos els informatius, seria adjudicada a agents privats per concurs.

Pels actuals governants de les Illes Balears és indubtable que una televisió pròpia és un objectiu irrenunciable, tant des del punt de vista de la vertebració del país com des de la perspectiva de la normalització lingüística. Aconseguir una televisió pròpia seria una bona manera de celebrar un altre esdeveniment que marcarà la vida cultural del 2001: el centenari de la Lletre de Convit.

En efecte, l'any vinent en farà cent de la Lletre de Convit amb què mossèn Alcover inicià els treballs que culminaren amb la publicació del *Diccionari Català-Valencià-Balear*. La Direcció General de Normalització Lingüística

del govern balear, la Universitat de les Illes Balears, els consells insulars, els ajuntaments de Palma i de Manacor, la Societat Arqueològica Lul·liana i l'Institut d'Estudis Catalans perfilen un programa d'actes que tindrà tres bases: difondre el llegat de mossèn Alcover, reflexionar sobre la situació actual de la nostra llengua i convidar a estendre'n l'ús social. L'any de la Lletre de Convit culminarà el mes de desembre amb un simposi dedicat a l'obra de mossèn Alcover. La Direcció General de Normalització, al capdavant de la qual hi ha Joan Melià, prepara un manifest reivindicatiu que vol ser una renovada lletra de convit adreçada a tots els territoris de parla catalana.

Però si la normalització lingüística en clau interna serà una de les idees-guida del 2001, el conseller d'Educació i Cultura, Damià Pons, i el seu director general de Cultura, Pere Muñoz, saben molt bé que sense una projecció exterior adequada de la cultura il·lenca i la col·laboració amb les administracions de la resta dels Països Catalans, l'objectiu no serà reeixit.

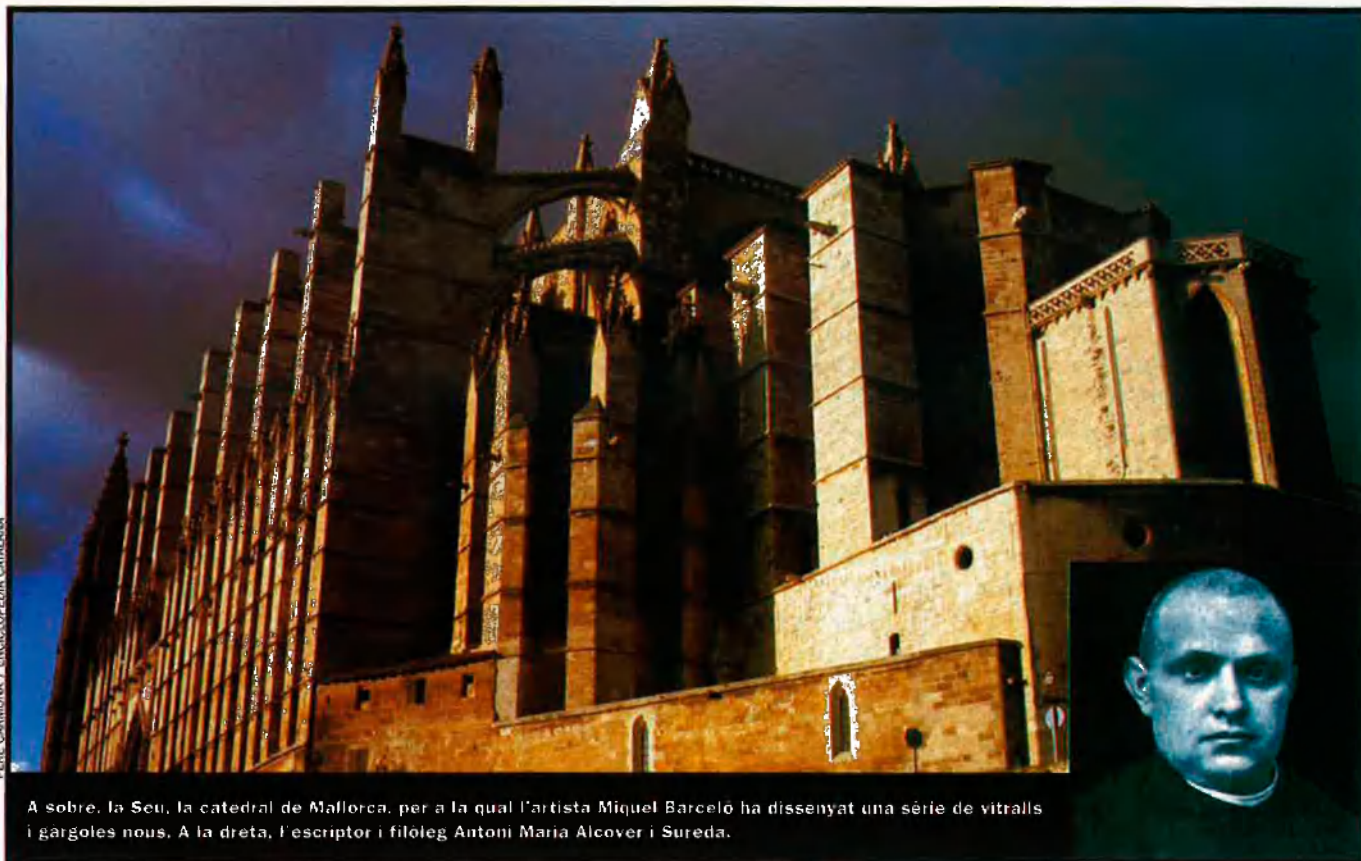
En aquest sentit, s'ha de destacar que hom treballa en la renovació del conveni signat amb la Generalitat de Cata-

lunya, que ha permès, entre més coses, que, a les sales de projecció de les Balears, hi pugui arribar cinema doblat en català. Però la sorpresa pot venir del costat del País Valencià. Malgrat totes les dificultats, Pere Muñoz ha aconseguit el compromís de la part valenciana, a través de Consuelo Ciscar, en el sentit que enguany hi haurà un acord de col·laboració cultural entre Govern balear i Generalitat Valenciana.

En la mateixa línia, la de la projecció exterior de la cultura, la Direcció General de Cultura ha dissenyat un ambiciós programa de traduccions d'autors insulars a llengües estrangeres, fet que suposa la recerca d'editors. Així, es traduiran al francès *El mar*, de Blai Bonet; *Illa Flaubert* i *Morir quan cal*, de Miquel Àngel Riera, i una *Antologia de poetes vius de les Illes Balears*. Hi haurà versions angleses de *Les primaveres i les tardors*, de Baltasar Porcel, i també de l'obra de Bonet ja esmentada, que, igualment, arribarà al mercat en alemany. També s'hi traduiran, a l'alemany, *39 graus a l'ombra*, d'Antònia Vicens; *La ruta del cangurs*, de Guillem Frontera; *Cap al cel obert*, de Carme Riera; *Cavalls cap a la fosca*, de Porcel; *El franquisme a Mallorca*, de David Ginard, i *Escriure en dues llengües*, d'uns quants autors. Les llibreries romaneses ben aviat disposaran de *Bearn*, de Llorenç Villalonga; les hongareses, d'*El mar*, de Blai Bonet, i les italianes, d'*Ulisses a alta mar*, de Porcel.

La cultura vol ser aprofitada pels gestors de les Balears com una eina de diversificació de l'oferta turística i de desestacionalització. En aquest sentit, la Conselleria de Turisme, presidida per Celestí Alomar, en col·laboració amb la d'Educació i Cultura, ha organitzat un Festival de Teatre que pren

El centenari de la Lletre de Convit, de mossèn Alcover, marcarà la vida cultural del 2001 a les Illes Balears.

A sobre, la Seu, la catedral de Mallorca, per a la qual l'artista Miquel Barceló ha dissenyat una sèrie de vitralls i gàrgoles nous. A la dreta, l'escriptor i filòleg Antoni Maria Alcover i Sureda.

per referent el festival que, els anys 80, muntava l'Ajuntament de Palma, aleshores presidit pel socialista Ramon Aguiló. Començarà el mes de març i es tancarà el mes de novembre. Hi desfilaran, entre més peces, *La vida es sueño*, de Calderón, una coproducció de la Compañía Nacional de Teatro Clásico i del Teatre Romea de Barcelona; *Pulcinella*, de Maureio Scaparro, protagonitzada per Massimo Ranieri; o *La valse des adieux*, un monòleg de Jean Louis Trintignant sobre textos de Louis Aragon.

Les arts plàstiques. D'innegable repercussió exterior i interior seran dos esdeveniments relacionats amb les arts plàstiques. El 2001 han de començar les obres del Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma, una iniciativa impulsada per l'editor Pere A. Serra, que hi cedeix una part de la seva col·lecció, una selecció valorada en mil milions de pessetes. Aquest projecte, en què hi ha implicats el govern balear, el Consell de Mallorca i l'Ajuntament de Palma, es realitzarà aprofitant el

Baluard de Sant Pere, a les restes de l'antiga muralla de Palma, i vol ser, en paraules de Pere A. Serra, "un centre ben nostre de l'art nostre", sense oblidar la panoràmica general d'allò que ha estat l'art del segle XX a Europa i als EUA. S'agençarà a sales dedicades a la ceràmica de Picasso, al "Miró íntim", a l'escultura de Llorenç Roselló, a la pintura de Juli Ramis; a pintures d'autors catalans que, com Mir o Cases, crearen escola a les Illes Balears; a l'art balear d'avui, amb presència d'artistes de l'alçada de Ramon Canet, Miquel Barceló, Maria Carbonero i José María Sicilia; a una panoràmica de l'art contemporani universal, representada per Picasso, Picabia, Aligi Sassu, Klee, Van Dongel, etc., i, finalment, hi haurà una sala dedicada a exposicions temporals, gràcies als intercanvis amb centres diversos.

Molt sonada promet de ser la intervenció de Miquel Barceló a la catedral de Mallorca, la Seu, ja acceptada pel bisbat de Mallorca, però encara sense un finançament concretat. L'internacional artista mallorquí de Felanitx ha

dissenyat una vintena de gàrgoles i sis vitralls per a la Seu que, sens dubte, multiplicaran l'atractiu que ja té aquest esplèndid edifici gòtic. A més, l'any 2003, Barceló vol aprofitar la catedral per dur-hi a terme una exposició de la seva obra.

La intervenció barceloniana consistirà a instal·lar-hi unes quantes gàrgoles, fetes de ceràmica, d'una resistència superior a la pedra, que substituiran les que s'han després de l'absis dret de la Seu. L'artista també hi col·locarà cinc vitralls que oferiran la seva visió de l'episodi bíblic de la multiplicació dels pans i dels peixos. Tres finestres més se situaran a la capella penitencial de l'actual Cor de Jesús i il·lustraran la reconciliació, el fill pròdig i el Resuscitat comunicant l'Esperit Sant als apòstols. Les institucions, el capítol catedralici i la Universitat de les Illes Balears, que nomenarà Barceló doctor honoris causa, s'han llançat a la recerca del finançament necessari per poder dur a terme aquest projecte.

Bartomeu Picornell